Magiczny Kraków

Aleksander Krawczuk

2024-06-14

prozaik, historyk

Urodził się 7 czerwca 1922 roku w Krakowie. Zmarł 27 stycznia 2023 roku także w Krakowie. W czasie okupacji hitlerowskiej był żołnierzem Armii Krajowej. Ukończył historię oraz filologię klasyczną na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od roku 1949 jest pracownikiem naukowym w Zakładzie Historii Starożytnej UJ. Jest także członkiem kilku komisji Polskiej Akademii Nauk, m.in. filologii klasycznej i historii. Był posłem na Sejm RP I i II kadencji. W latach 1986-1989 pełnił funkcję ministra kultury i sztuki, zaś w latach 1986-1990 był członkiem Narodowej Rady Kultury. Członek Związku Literatów Polskich (1971-2003, w latach 1986-1987 pełnił funkcję prezesa krakowskiego oddziału ZLP). Obecnie jest prezesem krakowskiego oddziału Fundacji Kultury Polskiej, członkiem Stowarzyszenia Autorów Polskich.

Za osiągnięcia badawcze, popularyzację kultury klasycznej oraz twórczość literacką był wielokrotnie nagradzany: nagroda m. Krakowa (1973), nagroda prezesa Rady Ministrów (1979), nagroda (zespołowa) przewodniczącego Komitetu ds. Radia i Telewizji I stopnia (1981).

Debiutował studium pt. "Kolonizacja sullańska" w 1960 roku. Publikował najczęściej w "Eosie", "Kulturze", "Kwartalniku Historycznym", "Meandrze", "Nowych Książkach", "Piśmie", "Polityce", "Przeglądzie Historycznym", "Przeglądzie Kulturalnym", "Życiu Literackim". Jego książki tłumaczone były na wiele języków, m.in.: bułgarski, czeski, estoński, litewski, niemiecki, rosyjski, serbsko-chorwacki, słowacki i węgierski.

Publikacje książkowe:

Kolonizacja sullańska, [Studium], Ossolineum, Wrocław 1960.
Gajusz Juliusz Cezar, [Biografia], Ossolineum, Wrocław 1962, 1972, 1990, 1993 .
Virtutis ergo. Nadania obywatelstwa rzymskiego przez wodzów Republiki, [Rozprawa hab.] Zeszyty Naukowe UJ nr 11, Kraków 1963.
Cesarz August, [Biografia], Ossolineum, Wrocław 1964, 1965, 1973, 1978, 1990.
Herod, król Judei, [Biografia], Wiedza Powszechna, Warszawa 1965, 1985, 1988, 1989.
Neron, [Biografia], Czytelnik, Warszawa 1965, 1969, 1974,1984, 1988.
Perykles i Aspazja, [Monografia], Ossolineum, Wrocław 1967, 1987 (wyd. 2 popr.); Interart, Warszawa 1995.
Siedmiu przeciw Tebom, [Opowieść], PIW, Warszawa 1968; Wydawnictwo Poznańskie 1982, 1990; Interart, Warszawa 1995.
Sprawa Alkibiadesa, [Monografia], Czytelnik, Warszawa 1968, 1989; PIW, Warszawa 1975.
Wojna trojańska. Mit i historia, [Monografia], Wiedza Powszechna, Warszawa 1969, 1971, 1974, 1985, 1988, 1989; Interart, Warszawa 1995.
Kleopatra, [Biografia], Ossolineum, Wrocław 1969, 1971, 1972, 1975 (wyd. 4 popr. i uzup.), 1985; Graf Media Film, Kraków1993.

Konstantyn Wielki, [Biografia], Wiedza Powszechna, Warszawa 1970, 1985, 1987.
Pan i jego filozof. Rzecz o Platonie, [Opowieść], PIW, Warszawa 1970; Wydawnictwo Poznańskie, 1984; Interart, Warszawa 1996.
Ród Konstantyna, [Monografia], Wiedza Powszechna, Warszawa 1972, 1985, 1987.
Sennik Artemidora, [Opowieść], Ossolineum, Wrocław 1972, 1976, 1990; Interart, Warszawa 1995.
Tytus i Berenika, [Opowieść], Czytelnik, Warszawa 1972; Wydawnictwo Poznańskie, 1985.
Groby Cheronei, [Opowieść], Wydawnictwo Poznańskie, 1972, 1988; Interart, Warszawa 1996.
Rzym i Jerozolima, [Monografia], Czytelnik, Warszawa 1974; Wydawnictwo Poznańskie, 1987.
Julian Apostata, [Biografia], Wiedza Powszechna, Warszawa 1974, 1987.
Mity, mędrcy, polityka; Siedmiu przeciw Tebom; Pan i jego filozof. Rzecz o Platonie; Sprawa Alkibiadesa, [Eseje], PIW, Warszawa 1975.
Maraton, [Monografia], Wiedza Powszechna, Warszawa 1976, 1986, 1988, 1989; Interart, Warszawa 1995.
Ostatnia olimpiada, [Monografia], Ossolineum, Wrocław 1976, 1988 (wyd. 2 popr.).
Upadek Rzymu. Księga wojen, [Monografia], Ossolineum, Wrocław 1978.
Mitologia starożytnej Italii, [Monografia], WAiF, Warszawa 1982, 1984, 1986.
Ród Argeadów. Filip i Aleksander, [Monografia], Wydawnictwo Literackie, Kraków 1982.
Stąd do starożytności, [Zbiór esejów], RiTV, Warszawa 1985, 1987, 1988.
Poczet cesarzy rzymskich, tom I i II, Iskry, Warszawa 1986, 1987, 1991, 1992, 1995, 2001
Opowieść o zmarłych. Cmentarz Rakowicki, KAW, Kraków tom I, cz. 1 i 2- 1987; tom II, cz. 3 i 4- 1988.
Starożytność odległa i bliska, [Zbiór esejów], PAX, Warszawa 1980; Wydawnictwo Poznańskie, 1987.
Cmentarz Rakowicki w Krakowie (i inni autorzy), Omnipress, Warszawa 1988.
Alfabet Krawczuka mitologiczny, Oficyna Cracovia, Kraków 1991.
Rzymianki, [opowieść], Polczek, Warszawa-Kraków 1992.
Poczet cesarzy bizantyjskich. Wczesne Bizancjum, Iskry, Warszawa 1987, 1992.
Kronika starożytnego Rzymu, Iskry, Warszawa 1993, 1994.
Poczet cesarzowych Rzymu, Warszawa 1998, 2001.
Rzym, Kościół, cesarze, Warszawa 2000.
Polska za Nerona, Warszawa 2002.

Opracowania książek innych autorów:

Herodot, Dzieje, wyd. II, Czytelnik, Warszawa 1956 (przypisy).
Wybór źródeł pisanych do dziejów górnictwa i metalurgii świata antycznego, cz. I, Instytut Historii Kultury Materialnej PAN, Warszawa 1956 (opracowanie).
Robert R. Graves, Mity greckie, PIW, Warszawa 1967, 1992 (wstęp).
Słownik starożytności słowiańskich, tom 1-7, Ossolineum, Wrocław 1961- 1982 (autor haseł).
Tadeusz Zieliński, Starożytność bajeczna, Wyd. Śląsk, Katowice 1987 (przedmowa, opracowanie).
Cmentarz Rakowicki w Krakowie, Omnipress, Warszawa 1988 (autor haseł).
Tadeusz Zieliński, Grecja niepodległa, Wyd. Śląsk, Katowice 1988 (przedmowa, opracowanie).
Tadeusz Zieliński, Rzeczpospolita Rzymska, Wyd. Śląsk, Katowice 1989 (przedmowa, opracowanie).
Publius Ovidius Naso, Przemiany, Verum, Warszawa 1995 (tekst, przypisy, wstęp, nota wydawnicza).
Encyklopedia Historyczna Świata, tom II, Kraków 1999 (współautor koncepcji ogólnej, autor haseł).

Wybrane teksty o twórczości autora:

S. Stabryła, Aleksander Krawczuk. Anatomia dziejów, "Twórczość" 1969, nr 5 (118).
M. Szybist, Historia nieoswojona, "Życie Literackie" 1970, nr 21.
O. Jędrzejczyk, Wojny, ludzie, wierzenia... "Gazeta Krakowska" 1972, nr 60.
K. Kumaniecki, Groby Cheronei, "Literatura" 1972, nr 43.
M. G., Krytyka snów, "Literatura" 21 XII 1972.
W. Maciąg, Romans i polityka, "Życie Literackie" 1973, nr 13.
A. Bonarski, Nawet bogowie nie są doskonali..., "Kultura" 1974, nr 25.
M. Kania, Starożytność wokół nas, "Kierunki" 1975, nr 31.
M. Kurzyna, Aleksandra Krawczuka starożytności współczesne, "Słowo Powszechne" 1975 nr 37.
M. Starowieyski, Trylogia Aleksandra Krawczuka, "Tygodnik Powszechny" 1975, nr 15.
E. Wipszycka, Rzym i Jerozolima, "Nowe Książki" 1975, nr 4.
T. Jastrun, Maraton, "Tygodnik Kulturalny" 1976, nr 31.
J. Piechowski, Było po raz ostatni, "Nowe Książki" 1976.
G. Nowak, Jesteśmy wszyscy jakby jednym drzewem... [Rozmowa], "Gazeta Krakowska" 1981.
J. Woś, Światowcy, KAW, Rzeszów 1982.
O. Jędrzejczyk, Filip II według Krawczuka, "Gazeta Krakowska" 1983, nr 24.
A. Krzemiński, Herod król Judei, "Polityka" 1986, nr 3.
K. Kania, Rzym i Jerozolima, "Kierunki" 1987, nr 45.
T. Sołtan, Poczet cesarzy rzymskich, "Kierunki" 1987, nr 11.
A. Janowski, Wszystko jest historią, "Głos Nowej Huty" 1988, nr 8.
T. Sołtan, Starożytność odległa i bliska, "Kierunki" 1988, nr 13.
H. Witalewska, Perykles i Aspazja, "Głos Nauczycielski" 1988, nr 29.
M. Klecel, Aleksander Krawczuk: Galilae, vicisti, "Świat Książki" 1989, nr 7.
M. Klecel, Poczet cesarzy rzymskich, "Nowe Książki" 1992, nr 2-3.
W. Sierakowski, Kompromisy i gesty [Rozmowa], "Głos Nauczycielski" 1992, nr 5.
T. Żeleński, Czarna plama, "Polityka" 1992, nr 6.
P. Kuncewicz, Aleksander Krawczuk, [w:] Leksykon polskich pisarzy współczesnych, tom I, Graf-Punkt, Warszawa 1995.

Zobacz także:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksander_Krawczuk